

โครงการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์โชติศรีมณี จันทน์สุคนธ์ และอาจารย์รัสมิ์จันทร์ อินชนบท

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

ปีการศึกษา 2554

ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา ส21101

รายวิชา สังคมศึกษาพื้นฐาน 1

จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์/ปี

จำนวน 1.0 หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเรื่องภูมิศาสตร์(ลูกโลก แผนที่ กราฟ แผนภูมิฯลฯ)ที่แสดงลักษณะทางกายภาพและสังคมของประเทศไทยและทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ศึกษาเส้นแบ่งเวลาของประเทศไทยกับทวีปต่างๆ ศึกษาความแตกต่างของเวลามาตรฐานกับเวลาท้องถิ่น ศึกษาภัยธรรมชาติและภาวะเสี่ยงที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ศึกษาการเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ศึกษาการก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม ศึกษาแนวทางการใช้ทรัพยากรของคน ศึกษาแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรในทวีปเอเชีย ศึกษาความร่วมมือระหว่างประเทศในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ศึกษาทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย เช่น ศูนย์กลางการคมนาคม ศึกษาปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี สินค้า และประชากรในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ศึกษาความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่จำเป็นในการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ศึกษากฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เช่นกฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายลิขสิทธิ์ ศึกษาประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ศึกษาบทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่ดีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่นเคารพกติกาของสังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์ ศึกษาความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ศึกษาวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ศึกษาวิธีปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ศึกษาผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

โดยการบรรยาย กระบวนการเรียนแบบร่วมมือ การสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ สอนแบบกระบวนการสร้างผังความคิด บทบาทสมมติ การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญนักเรียนศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ

เพื่อให้มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังสามารถในการสื่อสาร และมีคุณลักษณะเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีและทำงานกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีจิตสาธารณะ มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีเหตุผล มีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ตระหนักถึงความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งที่ปรากฏในระวางที่ ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาข้อมูลภูมิสารสนเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การใช้และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควัฒนธรรม และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระที่ 1 เครื่องมือภูมิศาสตร์ มาตรฐาน ส5.1.1 ส5.1.2 ส5.1.3

สาระที่ 2 กายภาพและสังคมของประเทศไทย มาตรฐาน ส 5.1.1

สาระที่ 3 ทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย มาตรฐาน ส5.2.1 ส5.2.2 ส5.2.3 ส5.2.4

สาระที่ 4 วัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มาตรฐาน ส5.2.1 ส5.2.2 ส5.2.3 ส5.2.4

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี ตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระที่ 5 กฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล มาตรฐาน ส2.1.1 ส2.1.2 ส2.1.3

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือภูมิศาสตร์(ลูกโลก แผนที่ กราฟ แผนภูมิฯ)ไปใช้ศึกษาลักษณะทางกายภาพและสังคมของประเทศไทยและทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเส้นแบ่งเวลาของประเทศไทยกับทวีปต่างๆ ศึกษาความแตกต่างของเวลา มาตรฐานกับเวลาท้องถิ่น
3. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจกับธรรมชาติและ การระงับภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย
4. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย

5. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ตระหนักถึงความจำเป็นในการร่วมมือระหว่างประเทศในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
6. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย เช่นศูนย์กลางการคมนาคม
7. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี สินค้า และประชากรในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย
8. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่จำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน
9. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เช่นกฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายลิขสิทธิ์
10. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ศึกษาบทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่ดีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่นการพดิกษาของสังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์
11. เพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักในการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
12. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

หัวข้อหน่วยการเรียนรู้

สาระภูมิศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

เรื่องที่ 1 เครื่องมือภูมิศาสตร์(ลูกโลก แผนที่ กราฟ แผนที่ ฯลฯ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความแตกต่างของเวลามาตรฐานกับเวลาที่ท้องถิ่น ศึกษาเส้นแบ่งเวลาของประเทศไทย

เรื่องที่ 1 ความแตกต่างของเวลามาตรฐานกับเวลาที่ท้องถิ่น

เรื่องที่ 2 ศึกษาเส้นแบ่งเวลาของประเทศไทยกับทวีปต่างๆ ศึกษาความแตกต่างของเวลามาตรฐานกับ เวลา ที่ท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ภูมิศาสตร์ประเทศไทย

เรื่องที่ 1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของประเทศไทย

เรื่องที่ 2 สภาพแวดล้อมทางสังคม ประชากร เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของประเทศไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ภูมิศาสตร์ภูมิภาคเอเชีย

เรื่องที่ 1 ลักษณะทั่วไปของภูมิภาคเอเชีย

เรื่องที่ 2 สภาพแวดล้อมทางสังคม ประชากร เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลีย โอเชียเนีย

เรื่องที่ 1 ลักษณะทั่วไปของทวีปออสเตรเลีย โอเชียเนีย

เรื่องที่ 2 สภาพแวดล้อมทางสังคม ประชากร เศรษฐกิจและวัฒนธรรมออสเตรเลีย โอเชียเนีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ภัยธรรมชาติและการระงับภัย

เรื่องที่ 1 ภัยธรรมชาติและ การระงับภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

เรื่องที่ 2 ภัยธรรมชาติและ การระงับภัยที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การอนุรักษ์ทรัพยากรในทวีปเอเชีย

เรื่องที่ 1 การอนุรักษ์ทรัพยากรในทวีปเอเชีย

เรื่องที่ 2 ความร่วมมือระหว่างประเทศในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ท่าเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย

เรื่องที่ 1 ท่าเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

เรื่องที่ 2 ท่าเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปออสเตรเลีย โอเชียเนีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี

สินค้า และประชากรในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย

เรื่องที่ 1 ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี

สินค้า และประชากรในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 ความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศ

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เรื่องที่ 1 ความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศใน

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

เรื่องที่ 1 กฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

กฎหมายลิขสิทธิ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศใน

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เรื่องที่ 1 ความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

เรื่องที่ 1 การปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

เรื่องที่ 2 ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. อธิบาย ความหมาย หลักการ และประเภทของเนื้อหาวิชาในหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
2. จัดนักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยการกำหนดแนวทาง และออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. ตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องต่างๆ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยยกสถานการณ์จากหนังสือพิมพ์ หรือสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์มาประกอบการเรียน
4. ฝึกทักษะในการตอบคำถามจากใบงานในชั่วโมง
5. ใช้สื่อประสมในการสอน

การวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประเมินผลรายปี ดังนี้

ภาคเรียนที่ 1

ใบงานครั้งที่ 1 แผนที่ทวีปในประเทศไทย

ใบงานครั้งที่ 2 แผนที่แม่น้ำในประเทศไทย

ใบงานครั้งที่ 3 แผนที่ลมมรสุม

สอบกลางภาคเรียนที่ 1

ใบงานครั้งที่ 4 แผนที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ใบงานครั้งที่ 5 แผนที่ออสเตรเลีย

ใบงานครั้งที่ 6 แผนที่นิวซีแลนด์

สมุดข่าว

คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ภาคเรียนที่ 1

สอบปลายภาคเรียนที่ 1

คะแนนเก็บระหว่างภาค : คะแนนสอบปลายภาค(ภาคเรียนที่1)	80 : 20	คะแนน
คะแนนเก็บระหว่างภาคครั้งที่ 1 (แบบฝึกหัด ใบงาน สมุดข่าว)	20	คะแนน
คะแนนสอบกลางภาค ภาคเรียนที่ 1	20	คะแนน
คะแนนเก็บระหว่างภาค ครั้งที่ 2 (นำเสนอ)	20	คะแนน
คะแนนเก็บระหว่างภาค ครั้งที่ 3	10	คะแนน
ทำดีเพื่อพ่อ	10	คะแนน
คะแนนการสอบปลายภาคเรียนที่ 1	<u>20</u>	คะแนน
รวม	<u>100</u>	คะแนน
กิจกรรมการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ	ผ่าน / ไม่ผ่าน	

หนังสืออ้างอิงและเอกสารประกอบการสอน

กระมล ทองธรรมชาติ. หนังสือเรียนวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2553.

วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ. หนังสือเรียนหนังสือเรียนวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2553.